

Frans Johannes is geboren 15 januari 1931 in Tjeppe, NOI. Zijn tweelingbroer Hendrik Anton (Hans) werd een dag later geboren op 16 januari. Ze waren zoons van Frans Lucas Bakker (Hilversum, 15 augustus 1907) en Johanna Margaretha (Greet) van Vliet (Hedel, 11 november 1906). Omdat zijn moeder niet wilde trouwen met een zeeman tekende hij een contract met BPM en werd uitgezonden naar Nederlands-Indië. Op 16 januari 1930 trouwde Frans met Johanna met de handschoen. Zijn broertje Hans overleed Hans op 12 november 1938 aan een hersenvliesontsteking. Zijn vader werd in december 1938 aangesteld in Balikpapan als hoofdmachinist paraffinefabriek en hoofduitvoerder nieuwbouw (Pandansari) en assistent-leider vernielingsploeg. Op 18 oktober 1939 werd broer Anton Peter geboren.

Door de Japanse dreiging worden op 15 december 1941 alle vrouwen en kinderen geëvacueerd per boot naar Java. Hij werd later op Java met ze herenigd. De bedoeling was dat ze Nederlands Indië zouden verlaten richting Aden en Zuid Afrika. Ze gaan in Tjilatjap aan boord van de M.S. Merkus. Op 4 maart 1942 moest iedereen in de reddingsvloepen aangezien een Japanse duikboot het schip dreigde te torpederen. Vanuit de sloep zien ze het schip zinken. Na 20 dagen komen ze aan op Sumatra. Japan heeft alles in handen en ze worden naar Soengei Penoeh gebracht. Daar wordt op 3 juni 1942 Marina Antoinette (Marian) geboren. Op 1 augustus 1942 werden allen geïnterneerd.

In Padang op Midden Sumatra lag het Missiecomplex, bestaande uit kerken, kloosters en scholen. Dit werd in juni 1942 ingericht als interneringskamp. Het complex werd omgeven door een 3 meter hoge schutting en prikkeldraad en de vrouwen en kinderen zaten geïnterneerd in de schoollokalen. Frans wordt hier met zijn moeder, Anton Peter en Marian geïnterneerd. Zijn vader zat in het mannenkamp en was chef van de keuken. Zijn moeder en vader smokkelden briefjes naar elkaar.

De organisatie van een bijeenkomst op BP dag, 22 februari 1943, leidde tot de spontane start van Scouting met een kabouterkring van ongeveer 50, een welpenhorde van bijna 60, een padvindsterstroep van ongeveer 45 en een verkennersstroep van ongeveer 60 leden. De padvindsters kregen de naam KANON (Kan Alles Nakomen Ondanks Nippon) en de padvindsters Lappendas (Leert achter planken padvinderij en negeert deze akelige situatie). Aan de eisen en ceremonies van Scouting werd zoveel mogelijk vastgehouden, al waren aanpassingen noodzakelijk. Miep Mol is de stuwende kracht en doet na de oorlog verslag van de activiteiten. De padvindersgroep werd verdeeld in 6 patrouilles en in oktober groeide het aantal leden uit tot 86 jongens. 24 mei werden de eerste nieuwelingen geïnstalleerd en iedere volgende week weer 12 jongens. Frater Sylvester nam steeds de Katholieke jongens de Katholieke belofte af en in oktober 1943 heeft hij 42 van deze plechtigheden achter de rug. De analen van de geschiedenis van het KANON melden nog de volgende bijzonderheden; Jaap Janzen, Hans Vermeulen, Wim Lejeune, Teddy Morpeij, Bertus Bouwens, Freddie de Water en Frans Bakker werden verkenners 2e klas en haalden insignes.

Alle bewoners van het Missiecomplex werden in oktober 1943 naar de gevangenis van Padang gebracht en van daar in december 1943 naar Kamp Bangkinang. Deze plaats lag 250 km van Padang in de binnenlanden. Er waren twee kampen, een mannen- en een vrouwenkamp, ongeveer 2 km van elkaar verwijderd, middenin rubberbossen. Het vrouwenkamp was ondergebracht in 5 barakken van bamboe en atap, die speciaal voor deze internering werden gebouwd, omheind met een houten schutting en prikkeldraad.

In Bangkinang werd door de Japanners niets voor ontspanning gedaan. Het houden van bijeenkomsten of avondjes met het lezen van boeken was verboden. De geïnterneerden hielden zich hier niet aan en wisten door zang, dans en toneel de stemming steeds op peil te houden. Op sportgebied was niet veel te beleven, slechts wat voet- en korfbal op een slecht en klein terrein was de enige lichamelijke ontspanning. De Scoutingactiviteiten gingen in Kamp Bangkinang zoveel mogelijk door. Scouting trachtte hiermee zo goed en zo kwaad als het ging het gemis aan ontspanning voor de jeugd te vergoeden. In het vrouwenkamp werden de kabouteractiviteiten geleid door mevrouw Hermina Snijders, J.W. van der Laan, Hanna du Saar en mevrouw Walters. De welpenactiviteiten werden geleid door Josephina Aspeslagh en Elisabeth IJfs en voor korte tijd door Wilhelmina Judell. George Leidelmeijer en Bob Schuitemaker zijn hier welp. Ook twee Engelse jongens die uit Singapore kwamen, waren lid van de horde. Ze werden in het Engels geïnstalleerd. De verkennersactiviteiten werden geleid door Miep Mol, Loes Kriekhaus en mej. G. van der Pol. Hans van den Bos van één van de verkenners. Hij tekende op 14 maart 1944 een plattegrond van het kamp als onderdeel van de opdrachten voor het insigne "Kaartlezen" van Scouting. De padvindsteractiviteiten werden geleid door Johanna Sayers en Meta Knottenbelt, later overgenomen door Miep Mol en Molly Fabriek.

Het vrouwenkamp Bangkinang heeft bestaan tot 23 augustus 1945. Op dat moment waren er 2219 vrouwen en kinderen in het kamp aanwezig. Na de bevrijding werd het gezin per vrachtauto naar Pakan Baroe gebracht en vandaar per vliegtuig naar Medan. In juli 1946 gaan ze per vliegtuig naar Singapore. Van hier gaan ze via Londen naar Nederland. In oktober 1947 gaat het gezin weer terug naar Indonesië.

Meer informatie

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[PADANG \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Bangkinang \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[PADANG \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Padang \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

VROUWENKAMPEN PADANG en BANGKINANG (Sumatra's westkust) 1942-1945 DEEL 2

[Boten- en passagiers-lijsten Nederlands-Indië \(passagierslijsten1945-1964.nl\)](#)

[Correspondentie tussen de heer F.L. Bakker en mevrouw J.M. Bakker-van Vliet | Europeana](#)

[Collectiesite Museon - CollectionConnection](#)

[WILRUYS.04 - Kladblok \(igv.nl\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.